

pracownia badań
i innowacji
społecznych

Badanie ewaluacyjne funkcjonowania Miejsca aktywności lokalnej: „Warsztat Warszawski”

Raport z badania

Wersja poprawiona

Warszawa, 16 lipca 2015

Skład zespołu badawczego: Magda Biejat, Mateusz Olechowski, Katarzyna Starzyk, Katarzyna Wójcikowska

Cele badania

- Wsparcie w tworzeniu nowego ogłoszenia konkursowego i ofert konkursowych dla Warsztatu oraz innych Miejsc aktywności lokalnej na kolejne lata.
- Wsparcie w rozwijaniu idei Miejsc aktywności lokalnej w Warszawie i nadawania jej właściwego kierunku.
- Pozyskanie przez Urząd m.st. Warszawy informacji nt. poziomu skuteczności finansowanych przez niego działań.

Kontekst

Wzmoczone działania Centrum Komunikacji Społecznej w obszarze wspierania Miejsc aktywności lokalnej (MAL).

W Warszawie obecnie funkcjonuje 8 MALi w 6 różnych dzielnicach:

- Śródmieście: **Warsztat Warszawski przy pl. Konstytucji 4**
- Ochota: Klub osiedlowy „Surma”, ul. Białobrzaska 17
- Ochota: Centrum Samopomocy Mieszkańców „Sami sobie”, ul. Tarczyńska 11
- Mokotów: Centrum Integracji Mieszkańców „Bartłomiej”, ul. Bartłomiej 3
- Mokotów: Mokotowskie Centrum Integracji Mieszkańców, ul. Woronicza 44a
- Praga Południe: **Centrum Społeczne PACA przy ul. Paca 40**
- Targówek: Klub Osiedlowy „Ziemowita 16”, ul. Ziemowita 16
- Białołęka: 3 pokoje z kuchnią, ul. Głębocka 84

Różne modele prowadzenia tego typu miejsc: filie ośrodków kultury/ prowadzenie przez NGO/ prowadzenie bezpośrednio przez urzędy dzielnic

Przeprowadzone badanie dotyczyło Warsztatu oraz Centrum Społecznego Paca 40

Metodologia

Badanie składało się z **6 modułów**:

1. Analiza dokumentów zastanych:

- Strategii Społecznej Warszawy na lata 2009 – 2020 (w szczególności Program Operacyjny „Wzmocnienie terytorialnej wspólnoty sąsiedzkiej”)
- Informacji na temat Miejsc aktywności lokalnej zawartych na stronie inicjatywa.um.warszawa.pl
- Ogłoszenia konkursowego na „obsługę” Warsztatu
- Oferty konkursowej Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych

2. Pogłębione wywiady indywidualne (IDI) z przedstawicielami Centrum Komunikacji Społecznej, zrealizowane 15.06.2015 oraz 17.06.2015

3. Pogłębione wywiady indywidualne (IDI) z przedstawicielami organizacji prowadzącej działania: Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, zrealizowane 21.05.2015

Metodologia

4. Analiza aktualnej oferty Warsztatu (na podstawie strony www oraz profilu w serwisie Facebook)
5. Wywiady grupowe (FGI) z użytkownikami - organizacjami/inicjatywami, które prowadzą swoje działania w Warsztacie, zrealizowane: 22.06.2015 (4 os.)
6. Badanie odbiorców działań prowadzonych w Warsztacie – obserwacje nieuczestniczące, kupony ewaluacyjne. Obserwacje zrealizowane: 13.06. 2015 (podczas Pikniku „Śródmieście działa”) oraz 17.06.2015

Po zakończeniu realizacji badania (07. 07. 2015 r) odbyło się spotkanie podsumowujące z przedstawicielami Centrum Komunikacji Społecznej m.st. Warszawy oraz Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych.

Kontekst

Analiza dokumentów

- Analiza danych zastanych (dokumentów strategicznych oraz konkursowych) wskazuje jednoznaczną spójność określonych w konkursie zadań, stawianych przed nim celów i zaproponowanej przez FISE oferty z celami strategicznymi określonymi w Społecznej Strategii Warszawy – Strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2009 – 2020.
- Jednym z celów strategicznych stawianych przed Warszawą jest **wzrost jej potencjału społecznego**. Realizację tego celu ma sprawiać, że:
Warszawa jako „metropolia węzi” będzie rozwijać i umacniać lokalne wspólnoty i łączyć je w społeczność aglomeracji i otwierać ją na wielokulturowość świata, współpracę z innymi, czynić przyjazną ludziom przybywającym na stałe lub odwiedzającym miasto.
- Aby odpowiedzieć na tak postawiony cel strategiczny Urząd m.st. Warszawy we współpracy ze środowiskiem eksperckim oraz społecznym stworzył Program Operacyjny „Wzmocnienie terytorialnej wspólnoty sąsiedzkiej”*, który określił najważniejsze wyzwania w obszarze lokalności i sposoby odpowiedzi na nie
- Formy działań podejmowanych w Warsztacie – ogólnie określone w ogłoszeniu konkursowym, a szczegółowo opisane w zwycięskiej ofercie, odwołują się do zadań sformułowanych w Programie Operacyjnym „Wzmocnienie wspólnoty lokalnej”*.

Kontekst

Analiza dokumentów

- **Warsztat został wpisany wprost do Programu „Wzmacniania wspólnoty lokalnej”*** jako działania pilotażowe będące próbą odpowiedzi na określone w Programie (oraz Społecznej Strategii Warszawy) problemy. Głównymi zadaniami stawianymi przed nimi była realizacja działań integrujących społeczność lokalną (rozumianą jako mieszkańcy poszczególnych dzielnic i sąsiedztw) oraz aktywizowanie mieszkańców Warszawy do działań na rzecz swoich sąsiedztw i całego miasta.
- **Warsztat** opisywany w nim został jako projekt pilotażowy prowadzony bezpośrednio przez Centrum Komunikacji Społecznej m.st. Warszawy
podstawowym założeniem [Warsztatu] jest nieodpłatne udostępnianie przestrzeni na działania organizacji społecznych i grup nieformalnych, mających na celu aktywizację, integrację oraz pobudzanie do działań na rzecz otoczenia – Program Operacyjny „Wzmacnianie wspólnoty lokalnej” (str.22)*

*”Program Wzmacniania Wspólnoty Lokalnej na lata 2015-2020” wszedł w życie 18 sierpnia 2015 r. Pracownia badań i innowacji społecznych Stocznia, która opracowała niniejszy raport w lipcu 2015 r., do wglądu miała nieostateczną wersję Programu, z czego wynikać mogą ew. rozbieżności w treściach przywoływanego Programu i Programu obowiązującego.

Kontekst

Analiza dokumentów

- Program Operacyjny „Wzmacnianie wspólnoty lokalnej”* określa konkretne rodzaje działań, które mogą przyczynić się do „Wspieranie aktywności społecznej i obywatelskiej oraz integracji mieszkańców w ramach wspólnot lokalnych”. Są to m.in.:
 - **Zbieranie informacji na temat lokalnych inicjatyw społecznych** (w tym realizowanych przez grupy nieformalne) oraz stworzenie narzędzi umożliwiających wykorzystanie tych danych w procesie monitoringu celów programu (wypracowanie wskaźnika).
 - **Wspieranie działań aktywizujących przedstawicieli społeczności lokalnych (szczególnie młodzież, rodziny, osoby starsze, bezrobotnych).**
 - Wsparcie działań animatorów społecznych.
 - **Wsparcie działań międzypokoleniowych na poziomie lokalnym.**
 - Wspieranie różnorodności oraz zapobieganie dyskryminacji na poziomie lokalnym.
 - **Rozwijanie poradnictwa obywatelskiego i wszechstronnego poradnictwa dla inicjatyw obywatelskich**
 - Rozwijanie narzędzi komunikacji na poziomie lokalnym (w tym internetowych).

Kontekst

Analiza dokumentów konkursowych - Warsztat

- Celem konkursu było:
 - animowanie działań na rzecz organizacji oraz mieszkańców m.st. Warszawy, w tym mieszkańców Dzielnicy Śródmieście
 - współpraca organizacyjna i informacyjna przy działaniach podejmowanych w ramach działalności Warsztatu
 - obowiązki organizacyjno-logistyczne związane z obsługą przestrzeni Warsztatu (i udostępniania jej chętnym)
- Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych FISE w złożonej, zwycięskiej, ofercie określiła sposoby realizacji każdego z tych celów poprzez opisaną przez siebie koncepcję:
 - Programu działań realizowanych przez FISE w przestrzeni Warsztatu (skierowanych bezpośrednio do społeczności lokalnej i mieszkańców całego miasta, mających formę działań animacyjnych, jak i z obszaru poradnictwa)
 - Modelu informowania i promowania działań realizowanych w Warsztacie (m.in. poprzez rozwinięcie istniejącej strony internetowej oraz aktywne prowadzenie profilu na Facebook'u)
 - Model zarządzania i administrowania przestrzenią Warsztatu wraz z zasadami jego udostępniania

Warsztat Warszawski

Przedmiot badania

Warsztat Warszawski

- Lokal należący do Urzędu m.st. Warszawy, do 2013 roku bezpośrednio administrowany przez Centrum Komunikacji Społecznej
- Od 2013 roku „animowane” przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych w wyniku wygranego konkursu
- Lokal pozostał w dyspozycji m.st. Warszawy i jest udostępniany na realizację zadania
- Lokal o powierzchni 200 m², przy pl. Konstytucji 4 (parter i I piętro) na terenie Śródmieścia Południowego

Warsztat Warszawski

Program działania

- Działanie Warsztatu oparte jest na 2 głównych elementach:
 - Udostępnianie przestrzeni wszystkim zainteresowanym (na określonych zasadach)
 - Realizacja programu własnego FISE:
 - INFOpunkt – formuła działania zmieniła się: zamiast cyklu spotkań, postawiono na stałe miejsce udzielania informacji o mieście
 - Warsztat = wydarzenie – szereg działań własnych zaplanowanych przez zespół FISE
 - „Niebieska Kamienica” – działanie skierowane ściśle do społeczności lokalnej
 - Piknik „Śródmieście Działa” – skupiony na promowaniu śródmiejskich organizacji pozarządowych wraz z ich ofertą
- Zgromadzony w trakcie badania materiał (wywiad z koordynatorką, analiza oferty) wskazuje, że głównym zadaniem realizowanym w ramach działania Warsztatu jest udostępnianie przestrzeni oraz sprzętu wszystkim zainteresowanym

Warsztat Warszawski

Program działania

Analiza oferty

- Analizie poddano ofertę komunikowaną przede wszystkim za pośrednictwem strony www (dostępnego na niej kalendarza wydarzeń) oraz profilu na Facebooku
- Działania Warsztatu zaprezentowane są na stronie w podziale na podstawowe elementy programu: INFOpunkt, Kafejka Międzypokoleniowa, Śródmieście działa, Niebieska Kamienica
- Kalendarz wydarzeń w przystępny sposób prezentuje ofertę Warsztatu, choć zakres udostępnionych informacji na temat poszczególnych zajęć jest bardzo różny (niektóre z nich są dobrze opisane, w przypadku innych brak opisu lub jest on bardzo ogólnikowy)
- Wśród nieinternetowych kanałów informowania dominują plakaty oraz ulotki dostępne w przestrzeni Warsztatu (na parterze w INFOpunkcie). Choć jedna ze ścian na parterze dedykowana jest prezentowaniu informacji na temat wydarzeń organizowanych w Warsztacie – nie jest to wystarczająco czytelnie zaznaczone

Warsztat Warszawski

Program działania

Analiza oferty

- Analiza oferty pozwoliła wyróżnić kilka podstawowych kategorii wydarzeń
 - Zajęcia skierowane do osób starszych – przede wszystkim w ramach „Kafejki Międzypokoleniowej” (jako jedyna ma wyszczególniony, osobno prezentowany program na każdy miesiąc w dedykowanej jej zakładce strony)
 - Zajęcia organizowane przez podmioty zewnętrzne – zakres tematyczny niezwykle szeroki, związany z działalnością lub pasją poszczególnych organizatorów
 - Zamknięte spotkania organizacji pozarządowych – zazwyczaj opisane w kalendarzu jako „praca własna”
 - Spotkania organizowane przez Urząd Miasta (lub instytucje miejskie)
 - Poradnictwo – spotkania głównie organizowane w ramach INFOpunktu
 - Działania techniczne – przygotowywanie lub sprzątanie sali – pokazuje szczegółowość informowania o dostępności przestrzeni Warsztatu
- Profil na Facebooku (2 423 polubień) pełni funkcję tablicy informacyjnej, pomimo regularnego zasilania go treścią, niewiele osób ją komentuje lub dalej udostępnia
 - Zamieszczane są głównie linki odnoszące do wydarzeń stworzonych (w serwisie Facebook) przez organizatorów lub opisów na stronie Warsztatu
 - Podsumowania minionych wydarzeń (często wraz z galerią zdjęć)
 - Informacje dotyczące wydarzeń organizowanych poza Warsztatem (również przez instytucje miejskie)

Warsztat Warszawski

Program działania

Udostępnianie przestrzeni

- Przestrzeń (oraz sprzęt) udostępniany jest wszystkim zainteresowanym na zasadach określonych w regulaminie:
 - Może z niej skorzystać każdy: osoby fizyczne, ngo, grupy nieformalne
 - Przy ocenie wniosku brany są pod uwagę:
 - ogólna dostępność wydarzenia dla mieszkańców Warszawy
 - bezpłatny/niekomercyjny charakter,
 - spójność z celami działania Warsztatu (aktywizacja i integracja mieszkańców Warszawy)
 - ocena ew. wcześniejszej współpracy z Warsztatem
 - Przestrzeń udostępniania jest na podstawie wypełnionego formularza (dostępnego na stronie)
 - Warsztat udostępnia przestrzeń i podstawowy sprzęt – jakkolwiek obsługę wydarzenia zapewnia organizator → ten punkt budził wątpliwości wśród użytkowników Warsztatu (organizatorów wydarzeń)

Warsztat Warszawski

Program działania

Udostępnianie przestrzeni

- Zasady, na jakich udostępniania jest przestrzeń nie budzą większych wątpliwości wśród użytkowników przestrzeni. Zarówno regulamin, jak i procedura udostępnienia postrzegane są jako zrozumiałe i klarowne

Na stronie wszystko jest wypisane, także nie ma problemu, wszystko można sobie przeczytać. Zrozumiałe jest wszystko. Wystarczy mieć dobry pomysł, przyjść z wnioskiem wypełnionym.

- Dwie spośród zasad korzystania z Warsztatu wywołują wśród użytkowników pewne wątpliwości:
 - 3 miesięczny kalendarz: kalendarz rezerwacji sal i przestrzeni ustalany jest raz na 3 miesiące (więc umowa użyczenia przestrzeni podpisywana jest maksymalnie na ten okres). W przypadku działań długofalowych (np. rocznych) konieczność odnawiania umowy jest dość uciążliwa.
 - Samoobsługa: podstawową zasadą korzystania z Warsztatu i jego sprzętu jest samodzielność – to organizatorzy dowolnie ustawiają przestrzeń (noszą krzesła/stoły) – zasada choć zrozumiała jest męcząca, zwłaszcza w przypadku starszych osób

Jakby były przygotowane te stoły, które tam wyliczyliśmy i krzesła, to na pewno byłoby wygodniej. Chociaż też rozumiem, że jak jest taka sytuacja, że dostajemy wszystko za darmo i to jest taki koszt

Warsztat Warszawski

Program działania

Program własny FISE

- FISE w ramach prowadzenie Warsztatu, obok administrowania przestrzenią, realizuje szereg własnych działań skierowanych do mieszkańców Warszawy. Są to zarówno przedsięwzięcia finansowane w ramach działalności Warsztatu, jak i projekty finansowane w ramach funduszy zdobytych przez FISE:
 - **INFOpunkt** – działanie skupione na przekazywaniu informacji na temat miasta i jego oferty (bardzo szeroko rozumianej) wszystkim zainteresowanym. Pierwotnie działanie zakładało również zaplanowany cykl spotkań poświęconych konkretnym aspektom życia w mieście. Jednak z czasem formuła INFOpunktu ulegała modyfikacji: sprowadzona została do funkcjonującego punktu/recepcji z ogólnodostępnymi informacjami na temat oferty kulturalnej miasta, jak i działalności UM Warszawa. Spotkania organizowane są *ad hoc* na wyraźne życzenie użytkowników Warsztatu.
 - Funkcja informowania np. o repertuarze teatrów lub kin okazała się być szczególnie atrakcyjna dla starszych „sąsiadów”, którzy pojawiają się w Warsztacie przede wszystkim, by zaczerpnąć takiej informacji
 - Dla badanych użytkowników INFOpunkt pełnił jednak przede wszystkim funkcję recepcji, w której można spotkać osobę gotową do pomocy technicznej przy organizacji wydarzenia lub kierującą odwiedzających do odpowiedniej sali
 - Konieczność modyfikacji formuły INFOpunktu został też wskazany jako dobry przykład współpracy FISE – CKS – informacje o trudnościach i potrzebie modyfikacji planów były przekazywane na bieżąco, a reakcja CKS okazała się być życzliwa, elastyczna. (CKS udzielił nie tylko wsparcia „formalnego”, ale również merytorycznego)

Warsztat Warszawski

Program działania

Program własny FISE

- **Warsztat znaczy wydarzenie** – to bardzo „szeroki” punkt programu Warsztatu mieszczący w sobie wszystkie ogólnodostępne wydarzenia organizowane przez FISE: warsztaty, spotkania otwarte, seminaria.
 - Wyjściowym założeniem była duża różnorodność proponowanych wydarzeń – zarówno jeśli chodzi o ich formę, jak i charakter („zabawowy”, bądź „merytoryczny”)
Nie mieliśmy z CKS-em nigdy takiej rozmowy, ani oni od nas tego nie chcieli, ani my z nimi tego nie omawialiśmy, czy to mają być bardziej merytoryczne spotkania, czy bardziej ludyczne, przyjemnościowe. Dlatego robiliśmy wszystkiego po trochu: trochę dla dzieci, trochę dla dorosłych, trochę dla młodzieży, trochę rękodzieła.
 - Wydarzenia organizowane przez FISE stanowią uzupełnienie kalendarza (zapełnianego przede wszystkim wydarzeniami organizowanym przez „zewnętrznych” użytkowników) – na stronie www, jak i profilu FB brak informacji o tym, że działania są organizowane bezpośrednio przez FISE
- **Niebieska Kamienica** – działanie o charakterze bardzo lokalnym, skierowane do mieszkańców Śródmieścia (których grupy nieformalne dostawały wsparcie animatora, by realizować własną „sąsiedzka” inicjatywę). Ten punkt programu Warsztatu okazał się również największym wyzwaniem: przede wszystkim ze względu na rekrutację uczestników. Przyczyn problemów koordynatorka upatruje w specyficznym charakterze dzielnicy oraz konieczności dużego zaangażowania po stronie mieszkańców, którzy nie byli na niegotowi

Warsztat Warszawski

Program działania

Program własny FISE

- **Piknik „Śródmieście działa”** – kolejny element działań lokalnych w programie Warsztatu. Pierwotnie, jak wynika ze zwycięskiej oferty FISE, miało być to wydarzenie „sąsiedzkie” integrujące mieszkańców dzielnicy. Jednak ze względu na wspomnianą już specyfikę Śródmieścia (trudni do zlokalizowania mieszkańcy, dzielnica starych ludzi i „nieobecnych” młodszych) zmienił formułę na piknik śródmiejskich organizacji pozarządowych.
 - Przy organizacji Pikniku udało się nawiązać stałą współpracę z Dzielnicową Komisją Dialogu Społecznego, która wspiera FISE przy organizacji wydarzenia
 - Głównymi celami stawianymi przed tym przedsięwzięciem była promocja Warsztatu wśród „zwykłych” mieszkańców oraz informowanie o śródmiejskich organizacjach pozarządowych
 - Po pierwsze, chcemy pokazać, że jest Warsztat, przechodniom, ludziom, żeby się zainteresowali co tu jest. A po drugie, chcemy pokazać śródmiejskiej organizacje pozarządowe.*
 - Na podstawie przeprowadzonych w trakcie Pikniku obserwacji można uznać, że **promocja Warsztatu jako miejsca nie była zbyt rozbudowana**. Choć organizatorzy mieli własny namiot (oznaczony jako „INFOpunkt”) nie był zbyt widoczny wśród innych namiotów, a w przestrzeni Pikniku brakowało wyraźnej informacji kto jest organizatorem wydarzenia. Mimo, że materiały informacyjne („mapki” Pikniku wraz z programem, plakaty) były bardzo czytelne i dobrze zaprojektowane – były trudno dostępne w trakcie samego wydarzenia (jedynie w namiocie organizatorów).
 - **Wśród uczestników Pikniku przeważały osoby starsze (w tym związane bezpośrednio z obecnymi seniorskimi organizacjami) oraz rodziny z dziećmi**. Potwierdzają to informacje zgromadzone z pomocą „kuponów ewaluacyjnych”: niemal 20% zbadanych osób była w wieku 25 – 50 lat, a 56% ponad 60 lat. To oni również byli najaktywniejszymi uczestnikami wydarzenia (brali udział w organizowanych atrakcjach, np. „malowaniu twarzy” lub warsztatach rękodzielniczych)

Warsztat Warszawski

Program działania

Program własny FISE

- **Kafejka Międzypokoleniowa** – to odrębny „blok” działań w ramach Warsztatu skierowany do osób starszych. W jego ramach odbywają się cyklicznie różnego rodzaju wydarzenia i zajęcia o tematyce odpowiadającej na potrzeby seniorów: kursy doszkalające (z obsługi komputera oraz nauki języków), porady zdrowotne (między innymi dietetyczne), czy zajęcia rękodzielnicze/hobbystyczne.
 - Projekt był (w 2014 r) realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Kreatywni 50+ i finansowany z programu ASOS. Zaowocowało to nie tylko zwiększoną ilością zajęć dla seniorów, ale także stałą współpracą ze Stowarzyszeniem.

... dzięki temu to audytorium seniorskie nam się jakoś zbudowało i zostało przy nas. Wśród osób uczestniczących w zajęciach były osoby związane ze stowarzyszeniem Kreatywni 50+ i spodobało się im u nas i chcieli realizować część swoich działań u nas (z naszym wsparciem organizacyjnym i merytorycznym czasem). Więc z nimi mamy fajną współpracę.
 - Stała współpraca z określoną grupą osób zaktywizowała również część z nich do tego stopnia, że z „odbiorców” działań stali się ich aktywnymi organizatorami.
 - Dla badanych użytkowników Warsztatu (organizatorów wydarzeń) „Kafejka” jest wyraźnie odrębnym blokiem działań – m.in. ze względu na spójny, bardziej rozbudowany system informowania o ofercie (wyodrębniona zakładka na stronie www, drukowane ulotki dostępne w INFOpunkcie)

Na przykład kafejka międzypokoleniowa, to ma ulotki swoje, one są drukowane i można wziąć. Ale kafejka jest tylko fragmentem tego, co robi Warsztat.

Warsztat Warszawski

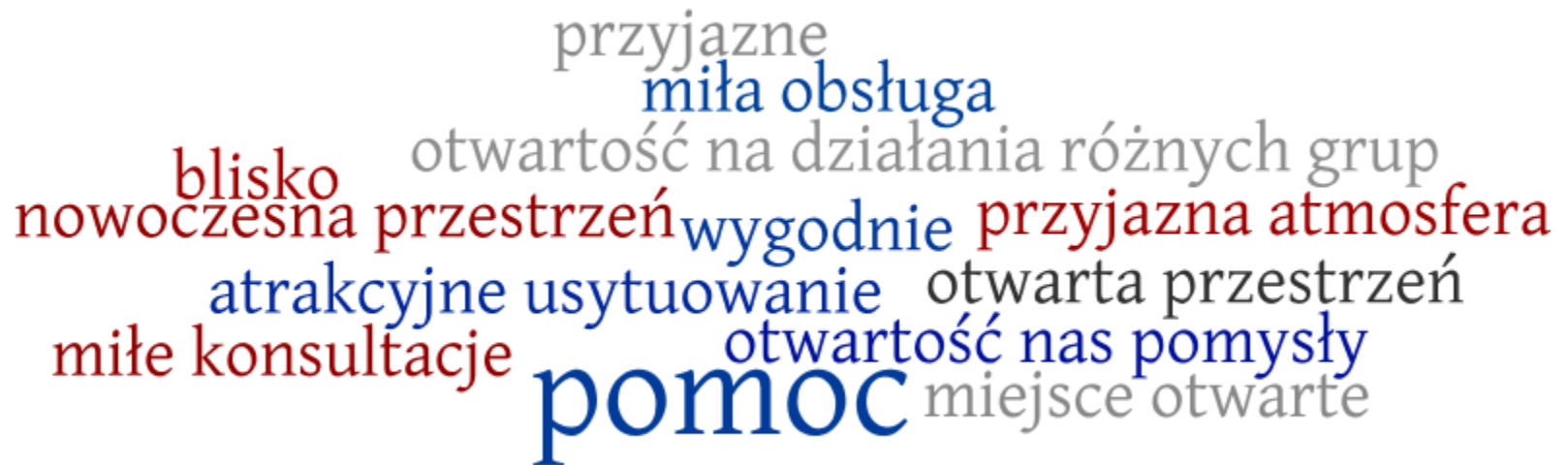
Grupy użytkowników

- Użytkowników Warsztatu można podzielić na kilka podstawowych grup:
 - **Przedstawiciele organizacji pozarządowych** – jedna z najliczniejszych grup, co wynika m.in. z wcześniejszego charakteru tego miejsca (udostępnianego głównie NGO), część z nich jest „zastana” (związana z tym miejscem od dawna), ale dzięki działaniom FISE poszerzyła się o nowe organizacje
 - **Seniorzy** – pojawili się dzięki działaniom FISE finansowanym z dodatkowych środków (ASOS) skierowanych właśnie do tej grupy mieszkańców. Część po zakończeniu dedykowanego im projektu pozostała wśród stałych bywalców Warsztatu
 - **Grupy hobbystyczne** – najczęściej grupy nieformalne działające w bardzo różnych obszarach (od miłośników komunikacji szynowej, przez rękodzielnicze, po studentów ASP) – przestrzeń Warsztatu umożliwia im regularne spotkania i rozwijanie swoich zainteresowań
- W każdej z wymienionych grup pojawiają się „sąsiedzi” – mieszkańcy Śródmieścia, ale nie jest to najliczniejsza grupa. Najwięcej takich osób można zauważyć w grupie seniorów, których przyciąga m.in. dostęp do komputera i Internetu (i kursy komputerowe)

Ocena działalności Warsztatu

Perspektywa użytkowników

Warsztat budzi bardzo pozytywne skojarzenia:

przyjazne
miła obsługa
otwartość na działania różnych grup
blisko
nowoczesna przestrzeń
wygodnie
przyjazna atmosfera
atrakcyjne usytuowanie
otwarta przestrzeń
miłe konsultacje
otwartość nas pomysły
pomoc
miejsce otwarte

Miejsce otwarte, to znaczy mogę wejść, mogę coś zaproponować... Miła obsługa, taka bardzo pomocna, przyjazna atmosfera jako miejsce... Przyjazne również, ponieważ nie spotkałam się tutaj z jakimś oporem.

Ocena działalności Warsztatu

Perspektywa użytkowników

- Większość badanych trafiła do Warsztatu przypadkiem, np. przechodząc obok, uczestnicząc w spotkaniu, trafiając na informację o Warsztacie w Internecie
- Ogólna ocena działalności i charakteru Warsztatu jest zdecydowanie pozytywna – użytkownicy bardzo doceniają zarówno sam fakt istnienia takiego miejsca, jak i sposób jego prowadzenia (przyjaznych i pomocnych pracowników)

Dla mnie przede wszystkim to miejsce było atrakcyjne ze względu na usytuowanie, dlatego że mieściło się w Śródmieściu, przy metrze, z dobrym dojazdem i z tego względu, że właściwie tym się kierowałam głównie. Później okazało się, że to co chciałam tu prowadzić spotkało się z przychylnym właśnie spojrzeniem, pomocą wręcz i miłe konsultacje, z tego tytułu jestem bardzo zadowolona
- Badani wspominali również o swoich pierwszych (błędnych) skojarzeniach (zanim rozpoczęli współpracę z Warsztatem), które zweryfikował kontakt z tym miejscem
 - Miejsce przeznaczone tylko dla organizacji pozarządowych (→ wciąż pokłosie wcześniejszych zasad funkcjonowania) *ja napisałam też centrala działań organizacji pozarządowych, bo zawsze miałam wrażenie, że tu działają tylko organizacje*
 - Możliwość realizacji jedynie krótkotrwałych (jednorazowych) wydarzeń/spotkań
 - Bardzo duże obłożenie kalendarza – brak dostępnych terminów, „szkoda zachodu”

Ocena działalności Warsztatu

Perspektywa użytkowników

Mocne strony

- Lokalizacja – w centrum Warszawy, bardzo dobrze skomunikowana z większością części Warszawy
- Otwartość/dostępność – możliwość realizacji niemal każdego pomysłu
- Pomocność pracowników – wspierają technicznie, wykazują się dużą elastycznością
- Przejrzystość zasad i procedur – prosty formularz, jasny regulamin
- Przyjazna i komfortowa przestrzeń

Słabe strony/postulaty zmian

- Źle oznakowane miejsce – choć w samym centrum, bardzo trudne do znalezienia
- Brak ogólnodostępnych (widocznych z ulicy) informacji o kalendarium wydarzeń (oprócz strony www i facebooka)
- Bardzo sztywne egzekwowanie godzin otwarcia przez część pracowników – konieczność wyjścia punktualnie o 20
- Brak wsparcia logistycznego (ustawiania krzeseł, stołów, etc.) – zasada zrozumiała, ale uciążliwa dla użytkowników
- Brak dostępności do sprzętów biurowych (drukarka, ksero) lub możliwości pozostawienia swojego własnego

Choć badani wskazali na konkretne słabości Warsztatu – jednogłośnie stwierdzili, że „nie przeważają szali” – mocne strony mają dla nich zdecydowanie większą wartość/wagę

Warsztat Warszawski

Perspektywa użytkowników

Informowanie o Warsztacie

- Wśród najłabszych stron Warsztatu użytkownicy wymienili przede wszystkim sposób informowania i promowania Warsztatu jako miejsca i organizowanych tam wydarzeń.
 - **Niewidoczny Warsztat** – centralna lokalizacja Warsztatu jest jego największym atutem, jednak umiejscowienie w tym konkretnie miejscu pl. Konstytucji utrudnia jego odnalezienie (bujne drzewa przed lokalem, niewystarczające oznakowanie). Użytkownicy zgodnie wskazywali na silną potrzebę lepszego oznaczenia i wypromowania Warsztatu jako miejsca.

To jest niewykorzystania tak atrakcyjnego miejsca. To pół Warszawy powinno wiedzieć, że tu coś się dzieje, coś się odbywa, że jest takie miejsce.

Nie ma informacji czytelnej związanej z tym, że tu jest... ten napis „Warsztat” jest bardzo artystycznie zrobiony.

To jest miejsce w centrum, ale jakoś tak zakamuflowane dziwnie.

- **Brak spójnej informacji o programie Warsztatu** – kolejną potrzebą sygnalizowaną przez badanych było stworzenie spójnej i zbiorczej informacji o programie Warsztatu. Dotychczas wykorzystywane kanały są według użytkowników niewystarczające (zwłaszcza by trafić do nowych odbiorców).

Na stronie są bieżące informacje, jest ten kalendarz. Ale przede wszystkim kto tam wchodzi? Ten kto prowadzi spotkania, to tam nie wchodzi, bo wie, że tam jest, wysyła. To muszą wejść ci zainteresowani, którzy chcieliby w tym uczestniczyć. A jak się mają dowiedzieć jak nie wiedzą nawet, że taki warsztat jest?

Ocena działalności Warsztatu

perspektywa użytkowników

Przestrzeń

- Z perspektywy użytkowników, na przestrzeń im udostępnianą składają się:
 - **Duża sala na parterze** (z możliwością jej „optycznego” podzielenia i stanowiskami komputerowymi) – jedno z dwóch najczęściej wykorzystywanych miejsc, zarówno na warsztaty, zajęcia rękodzielnicze, jak i te mające bardziej „seminaryjny” charakter (spotkania autorskie, dyskusje). Posiada ekran, który umożliwia wykorzystywanie prezentacji multimedialnych.
 - **INFOpunkt** – postrzegany również jako „recepcja”, umożliwia bezpośredni kontakt z pracownikami Warsztatu, udostępnia liczne materiały informacyjne
 - **Hol na I piętrze** – jest mniejszą przestrzenią wyposażoną w duży stół i krzesła, co zapewnia bardziej kameralny charakter spotkań. Wykorzystywana jest równie często, jak przestrzeń na dole, zazwyczaj na mniejsze spotkania, warsztaty.
 - Wśród użytkowników pojawił się głos o potrzebie lepszego informowania o ogólnodostępnym I piętrze (parter dobrze widoczny z ulicy, tu pojawia się „bariera” schodów)
 - **Małe sale spotkań na I piętrze** – ze względu na swoje ograniczenia (bardzo mała przestrzeń) wykorzystywane rzadziej, tylko przez użytkowników szukających miejsca kameralnego i zamkniętego

Ocena działalności Warsztatu perspektywa użytkowników

Przestrzeń

- Przestrzeń Warsztatu oceniona była bardzo pozytywnie, jej najmocniejszymi stronami są:
 - **Dwojaki charakter wnętrza:** dół umożliwiający organizację większych, ogólnodostępnych wydarzeń oraz bardziej „kameralna” góra pozwalająca na spotkania w mniejszym gronie
 - Choć zupełna otwartość i ogólna dostępność parteru bywa czasem kłopotem (np. trudniej jest zapanować nad grupą uczestników, przebiegiem warsztatów)
Czasami przeszkadza ten ruch na dole. Ja miałam tutaj niemiłe zdarzenia, bo po prostu była grupa jakaś, która przyszła na warsztaty, ale bez przerwy ktoś wchodził, wychodził i w efekcie poginęły różne eksponaty.
 - Ładnie, nowocześnie urządzone wnętrza – sprzyjające pracy i spotkaniom

Ocena działalności Warsztatu perspektywa użytkowników

Przestrzeń

- „Modułowy” charakter wyposażenia – możliwość niemal dowolnych zmian, różnego rodzaju ustawienia

Mnie się właśnie podoba, że tą przestrzeń można sobie urządzać samemu, można te stoły przestawiać. To jest wygodne.
- Szafki – pozwalające na przechowywanie rzeczy osób regularnie korzystających z przestrzeni

Super dla mnie rzeczą jest to, że Warsztat udostępnia takie szafki. My mamy tutaj punkt porad i na przykład potrzebujemy trzymać dokumentację, czy laptopa i to mamy taką szafeczkę na dole i to jest bardzo fajne.
- Dostępny sprzęt pozwalający prowadzić spotkania, dyskusje

Jeśli chodzi o wypożyczanie sprzętu, który jest mi potrzebny do prezentacji, laptopa, rzutnika, pomoc, podłączenie, idealnie, nie mam żadnych zastrzeżeń.

Ocena działalności Warsztatu

perspektywa użytkowników

Przestrzeń

- Pojawiły się również 2 zastrzeżenia do przestrzeni i możliwości jej użytkowania:
 - Brak możliwości informowania o wydarzeniach z większym wyprzedzeniem bezpośrednio w Warsztacie (naklejania plakatów na szybę) → co dodatkowo wzmacniało potrzebę informowania o programie Warsztatu
 - Niedostępność pewnego rodzaju sprzętu biurowego (drukarka/ksero) i brak możliwości wstawienia sprzętu do własnego użytku – potrzeba tego typu wsparcia nie pojawia się często, ale zupełny brak takiej możliwości jest dla użytkowników niekomfortowy, a przede wszystkim niezrozumiały
- Kilka kwestii podzieliło badanych – brak jednoznacznej informacji na temat niektórych – mniej podstawowych – zasad korzystania z Warsztatu:
 - Wykorzystanie ścian na parterze: część uważała to za niemożliwe, część wprost przeciwnie (pod pewnymi warunkami)
 - Brak możliwości podania kawy/herbaty: niektórzy nie byli świadomi istnienia takiej możliwości
 - Dla niektórych przestrzeń Warsztatu ograniczała się jedynie do wykorzystywanych dużych sal (dół i góra), nie wiedzieli co jeszcze jest dostępne

Warsztat Lokalność

- Ogłoszenie konkursowe, jak i pierwotna oferta FISE jako jeden z głównych celów stawiała aktywizowanie i integrację społeczności lokalnej – mieszkańców Śródmieścia (południowego) – rzeczywistość zweryfikowała te założenia. Miały na to wpływ przede wszystkim:
 - Lokalizacja Warsztatu – centralna, dobrze skomunikowana, idealna na wydarzenia „dla wszystkich”
 - Wcześniej obowiązujące zasady udostępniania przestrzeni – budujące wizerunek Warsztatu jako miejsca dla NGO ze wszystkich części Warszawy
 - Specyficzny charakter Śródmieścia – dzielnicy starszych, mało aktywnych mieszkańców, bardzo rozproszonych, z dużym zagęszczeniem „gości” (osób przyjeżdżających do pracy, sklepów) – bardzo utrudnia proces identyfikacji i nawiązania relacji z „sąsiadami”

W toku działania ta lokalność rozeszła nam się po kościach. Szybko nasze nastawienie na lokalność zweryfikowaliśmy, bo okazało się, że ludzie i tak chcą przyjeżdżać z całej Warszawy. Gdybyśmy się zawężili do Śródmieścia, a zwłaszcza Śródmieścia południowego, to byśmy po prostu nie mieli tych ludzi. Bo to jest specyficzna dzielnica starych ludzi i ludzi wynajmujących mieszkania, których tutaj tak naprawdę nie ma tak mentalnie. Dlatego postawiliśmy na ogólnomiejskie działania.

Warsztat

Lokalność

- Ogólnodostępność i centralność Warsztatu to cechy „komunikowane” przez FISE, ale również bardzo doceniane przez jego użytkowników.
- Użytkownicy Warsztatu dostrzegli jednak także negatywne konsekwencje „ogólnomiejskości”: trudności komunikacyjne (brak jasno sprecyzowanej grupy docelowej):

Ja myślę, że to też jest taki problem, nie wiem, czy mogę porównać do Paca 40, bo mam wrażenie, że Paca działa bardziej lokalnie, dla danej społeczności, która mieszka akurat tam, przy Rondzie Wiatraczna, natomiast tu mam wrażenie, że z racji tego, że to jest centralne miejsce i to jest super, ma być dostępne dla wszystkich mieszkańców, ale w związku z tym może być niedostępne, jakby nie wpływa na konkretną społeczność lokalną.

Warsztat

Współpraca Warsztatu z CKS

- Charakter współpracy na linii Warsztat – CKS w dużej mierze zdeterminowany jest przez **szczególny „status” lokalu (lokal miejski „animowany” przez FISE)**.
- Z powodu własności tego lokalu, Urząd Miasta (zarówno CKS, jak i inne jednostki) dość często wykorzystywały go do realizacji własnych działań (konsultacji społecznych, konferencji prasowych, spotkań wewnętrznych). Wzmacniało to bieżący i bezpośredni kontakt między przedstawicielami CKS i FISE
- Jednak specyficzny charakter Warsztatu sprawiał również, że (zwłaszcza na początku współpracy) we wzajemnej relacji pojawiały się dodatkowe problemy:
 - Szczególnie na początku działalności FISE w Warsztacie, CKS był pośrednikiem z innymi wydziałami (technicznymi) – było to dość uciążliwe dla obu stron
 - W miarę wyrobienia bezpośrednich kontaktów z komórkami technicznymi (odpowiedzialnymi za np. naprawy hydrauliczne) – FISE nabrało samodzielności
- **Pomimo pewnej uciążliwości takiego „statusu” prowadzący Warsztat nie chcieliby go zmieniać** – wysokie koszty eksploatacyjne lokalu oraz jego ograniczona powierzchnia wykluczają połączenia Warsztatu z siedzibą organizacji

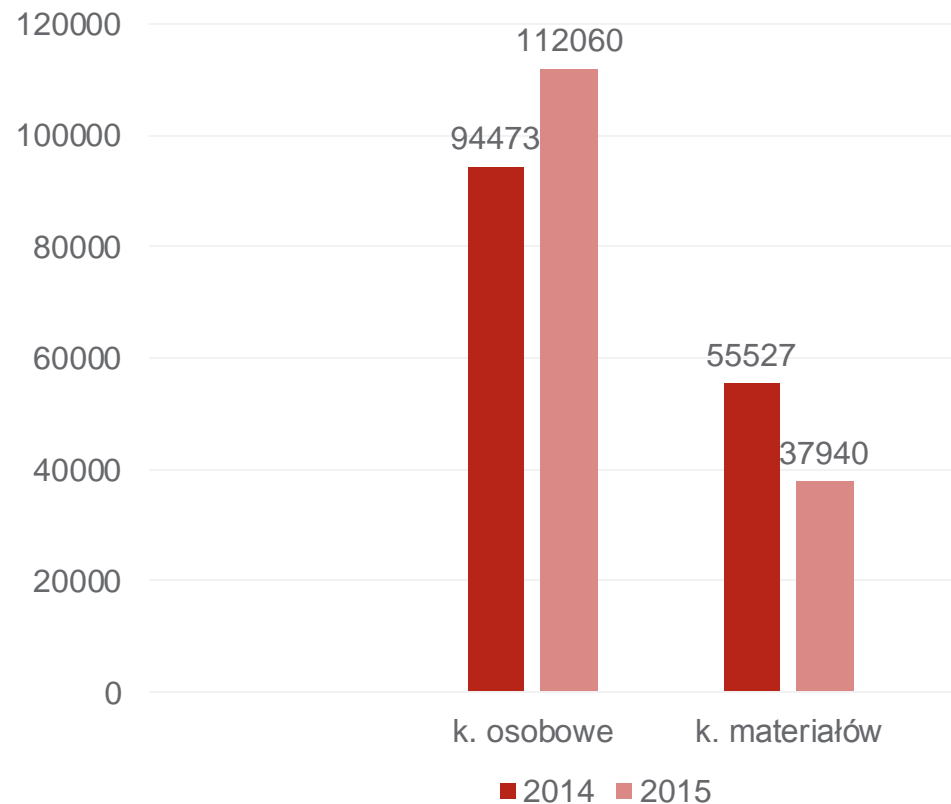
Warsztat

Współpraca Warsztatu z CKS

- Obie strony bardzo pozytywnie oceniły zakres, jak i formę wzajemnej współpracy.
- **Dla prowadzących Warsztat** szczególnie cenne były:
 - Bezpośredni i bieżący kontakt z osobami z CKS pozwalający na konsultowanie pewnych decyzji (zwłaszcza na początku)
 - W miarę regularne spotkania (co 2-3 miesiące) nastawione na przedstawienie aktualnej sytuacji, przedyskutowanie ewentualnych wątpliwości
 - Duże zrozumienie i życzliwość – w sytuacji jakichś zmian, modyfikacji nastawienia na rozwiązanie problemu
 - Bieżąca informacja zwrotna – zapewnianie o pozytywnej ocenie realizowanych działań
 - Organizacja dodatkowych spotkań z przedstawicielami innych MALów – doceniona zarówno sama inicjatywa, jak i treść spotkań (szczególnie tych nastawionych na wypracowanie czegoś, np. regulaminu)
- **Dla pracowników CKS** szczególnie cenny był:
 - Zaangażowanie koordynatorki Warsztatu i dbałość o bieżące informowanie – umożliwiło reagowanie na pewne zmiany w odpowiednim momencie
 - W miarę regularne spotkania (co 2-3 miesiące) inicjowane przez zespół Warsztatu
 - Duża samodzielność i odpowiedzialność – zarówno personalna osób zajmujących się Warsztatem, jak i doświadczenie i rzetelność FISE jako całej organizacji

Analiza finansowa – Warsztat

- Na podstawie dostarczonych przez Zamawiającego materiałów dokonano analizy budżetu stworzonego na potrzeby realizacji zadania związanego z animowaniem działań w Warsztacie
- Koszty podzielono ze względu na ich zastosowanie. Tym samym stworzono 2 kategorie:
 - koszty osobowe – wszelkie koszty związane z pracą merytoryczną osób przy realizacji zadania
 - koszty materiałów i usług niezbędnych dla realizacji zadania – w tym adaptacji lokalu
- Ze względu na specyficzny status lokalu (pozostający w dyspozycji Urzędu Miasta), budżet nie obejmował tego typu kosztów administracyjnych)

Wyzwania i rekomendacje

Warsztat

Wyzwania i rekomendacje

1. Wydaje się, że Warsztat wciąż w niewystarczająco skuteczny sposób informuje o swojej ofercie i możliwościach korzystania z przestrzeni. Zważywszy na swoje ułożenie (w centralnej dzielnicy miasta, ale niewidocznej części placu Konstytucji), skuteczna promocja jest tym istotniejsza.
 - **Być warto rozważyć odpowiedni zapis w ogłoszeniu konkursowym, który umożliwi rezerwacje środków i czasu dedykowanych promocji Warsztatu i związanych z nim osób/organizacji**
2. Wewnętrzny przepływ informacji, zwłaszcza na temat niektórych zasad jest zakłócony – duża dysproporcja wiedzy wśród użytkowników w zależności od stopnia „życia” z miejscem
 - **Warto wykorzystać dodatkowe kanały informowania o regulaminie – np. poprzez czytelne komunikaty w przestrzeni Warsztatu**
3. Warsztat ma swój szczególny charakter, a jego głównymi zaletami są ogólnodostępność (rozumiana również jako ogólnomiejskość) i otwartość. Nie należy zatem z nich rezygnować. Działania skierowane do społeczności lokalnej (mieszkańców Śródmieścia Południowego) mogą być elementem programu Warsztatu, ale nie jego głównym sensem
 - **Warto jednak podjąć działania integrujące kształtującą się społeczność „warsztatowiczów” – stałych bywalców i użytkowników tego miejsca.**

Warsztat

Wyzwania i rekomendacje

4. Warsztat pomimo rozszerzenia modelu działania (udostępnianie przestrzeni także grupom nieformalnym i pojedynczym mieszkańcom) wciąż przyciąga dużą liczbę organizacji pozarządowych korzystających z niego jako przestrzeni także na działania wewnętrzne
 - **Warto wykorzystać tę sytuację i rozszerzyć program działania Warsztatu o elementy ściśle dedykowane organizacjom pozarządowym, tak by przestrzeń Warsztatu stała się miejscem sieciowania organizacji i wymiany doświadczeń**
5. Dotychczasowa współpraca FISE z CKS może pełnić funkcję dobrej praktyki (zwłaszcza zwyczaj regularnych spotkań informacyjnych). Specyficzne warunki realizacji zadania (w obrębie lokalu należącego do miejskich zasobów) nie stanowią większej przeszkody, zwłaszcza jeśli poziom wiedzy na temat wynikających z tej sytuacji obowiązków jest po obu stronach (realizatora i Urzędu Miasta – szczególnie pionu technicznego) podobny
 - **Po rozstrzygnięciu kolejnego konkursu warto doprowadzić do spotkania realizatorów działania, przedstawicieli CKS i kluczowych osób w działach „technicznych” Urzędu Miasta i ujednoczyć wiedzę na temat procedur i sposobów działania**
6. Ogólnodostępność i otwartość na mieszkańców całego miasta to wartości dostrzegane i doceniane przez aktualnych użytkowników. Warto skutecznie promować Warsztat jako miejsce na realizację pomysłu każdego warszawiaka i poszerzać grono użytkowników